

Vammaisneuvoston toimintakertomus valtuustokaudelta 2021–2025

1. Johdanto

Vammaisneuvosto on kaupungin ja sen alueella toimivien vammaisten henkilöiden, heidän omaistensa ja vammaisjärjestöjen yhteistyöelin. Jäsenet edustavat vammaisia henkilöitä, heidän omaisiaan ja vammaisjärjestöjä.

2. Kokoonpano

Vammaisneuvostoon kuuluu 8 jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Jäsenet edustavat vammaisia henkilöitä, heidän omaisiaan ja järjestötahoja. Kaupunginhallitus on valinnut vammaisneuvoston jäsenet valtuustokaudeksi 2021–2025, ja kaupunginjohtaja nimesi neuvostoon neljä kaupungin edustajaa. Kokousten käytännön järjestelyt ja muistion pitäminen hoidettiin Hyvinvointitoimialalla. Neuvosto valitsi keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, ja jäsenet saivat työstään jaostojen palkkion suuruisen palkkion.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Jarmo Asp toimi hyvinvointialueen varapuheenjohtajana.

Jäsenet:

- Jarmo Asp, **puheenjohtaja** (Heinolan Seudun Invalidit ry), varajäsen: Marja-Leena Koskimaa
- Maarit Lahtinen, **varapuheenjohtaja** (Heinolan näkövammaiset ry), varajäsen: Reijo Lahtinen
- Timo Jaakkola (Heinolan Viittomakielisten kerho), varajäsen Paula Kilkkilä
- Arvo Järvinen (Heinolan Kehitysvammaisten tuki ry), varajäsen: Kaija Tolppanen
- Kari Mikkola (Heinolan Kuulo), varajäsen: Ahti Manninen
- Helga Nurminen-Ekholm (Heinolan Seudun Omaishoitajat ry), varajäsen: Liisa Aalto
- diakoniatyöntekijä Heli Heikkilä 23.4.2025 alkaen, 22.4.2025 saakka kirkkovaltuuston jäsen Jorma Peltonen (Heinolan seurakunta), varajäsen: Merja Hakala
- hoivapalvelujohtaja Sirkku Taskinen (Jyränkölän Setlementti ry), varajäsen: Riitta Nurminen.

Kaupunginhallituksen edustaja:

- Kirsi Lehtimäki, varajäsen: Niina Varjo

Kaupungin edustajat:

- katumestari Jari Hämäläinen (Tekniikka- ja Lupa- ja valvontatoimiala), varajäsen: johtava rakennustarkastaja Juha Mara

- liikuntapalvelujohtaja Maria Kaikkonen (Hyvinvointitoimiala), varajäsen: palvelu-aluejohtaja Anne Andersson
- kaavoitusarkkitehti Katri Kuivalainen (Elinvoima- ja Yhteiset palvelut -toimiala), varajäsen: kaupunginlakimies Teppo Joentausta
- hyvinvointijohtaja Pirjo Hepo-oja
- hyvinvointipäällikkö Kirsi Mäkilä, - 31.10.2024 saakka.
- Ikäihmisten hyvinvointiohjaaja/hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntija Heidi Prauda-Knuutila
- sihteeri Päivi Vesterinen

3. Vammaisneuvoston tehtävät

Vammaisneuvosto:

- edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistyötoimintaa kaupungissa
- seuraa kunnallishallinnon päätöksentekoa vammaisten kannalta
- edistää vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnallishallinnon päätöksentekoon
- edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin kuten koulutukseen, työhön, asumiseen, sosiaali- ja terveyspalveluihin, kulttuuri- ja harrastustoimintaan
- seuraa vammaisten henkilöiden tarpeiden kehitystä ja heille tarkoitettujen palvelujen, tukitoimien ja muiden etuuksien kehitystä kaupungin alueella
- tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kaupungin eri viranomaisille vammaisuuteen liittyvissä asioissa
- huolehtii käsittelemiensä asioiden tiedottamisesta

4. Kokoukset ja keskeiset käsitellyt asiat

Valtuustokauden aikana vammaisneuvosto kokoontui 15 kertaa.

28.10.2021 / 24.2.2022 / 2.6.2022 / 25.8.2022 / 24.11.2022 / 23.2.2023 / 25.5.2023 / 24.8.2023 / 23.11.2023 / 22.2.2024 / 23.5.2024 / 22.8.2024 / 21.11.2024 / 13.2.2025 / 15.5.2025

Kokouksissa käsiteltiin mm. seuraavia asioita:

- Heinolan kaupungin vammaisneuvoston puheenjohtajaksi valittiin Jarmo Asp ja varapuheenjohtajaksi Maarit Lahtinen ja samalla heidät nimettiin Heinolan edustajiksi hyvinvointiyhtymän (myöhemmin hyvinvointialue) vammaisneuvostoon.
- Kaupunginhallituksen hyväksymän vammaisneuvoston toimintaohje
- THL:n webinaarin terveiset: Koronan yhteiskunnalliset vaikutukset: Eriarvoisuus ja heikommassa asemassa olevat.

- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen valmistelua esiteltiin Heinolan näkökulmasta, kaupunginjohtaja Jari Parkkonen ja vastuuvalmisteli Anu Poikala
- Valtuuston 7.2.2022 hyväksymää Heinolan kaupungin lakisääteistä hyvinvointisuunnitelmaa vuosille 2021–2025
- Heinolan kaupungin digitaalisia palveluita
- Esteettömyyden huomioimista tulevissa rakennushankkeissa (koulut, kadut, julkisten tilojen remontit) ja epäkohtien korjaamista mm. esteettömyyskävelyiden perusteella
- Kävelyn arkireitit-hanketta, penkit kävelyreittien varrella
- Helga Nurminen-Ekholm nimeäminen liikenneturvallisuustyöryhmään vammaisneuvoston edustajaksi
- Osatyökykyisten työllistämistä, Tero Auvinen
- Hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksia vammaispalveluihin, Jutta Tainio
- Kuljetuspalveluiden haasteista erityisesti ilta- ja yöaikaan
- Seurakunnan diakoniatyön ja Jyränkölän Setlementti ry:n palveluiden ja toiminnan esittely
- Hyvinvointialueuudistuksen vaikutuksia Kelan kuntoutuspäätöksiin sekä Sote-keskuksen palveluvalikoimaan (esim. jalkaterapeutti)
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueen yhdyspintaneuvottelukunnan esittely, Ville Majala
- Hyvinvointikyselyn tuloksia käsiteltiin vuosittain ja lisäksi 2023 ikäihmisten hyvinvointikyselyn tulosten esittely neuvostolle
- Neuvoston ja kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia (hallintosääntö)
- Kaupungin osallisuusohjelmaa, viestintäsuunnitelmaa ja muutosohjelmaa
- Ennakkovaikutusten arviointien (EVA) vahvistamista mm. neuvostojen kuulemisella
- Hallintosäännön valmistelun toimintaohje-ehdotus neuvostojen yhdistämisestä, järjestetty erillinen neuvosten yhteiskokous
- Kehitysvammaisten asumistilannetta, käsittely hyvinvointialueen vammaisneuvostossa
- Vammaispalvelulain ja kuljetuspalveluiden muutoksia, Pirkko Valtanen hyvinvointialue
- Vammaisten kuntoutuspalveluiden tilannetta hyvinvointialueella, Marja Mikkelsen
- Valtuustokauden aikaisen toimintakertomuksen valmistelutyöryhmä nimettiin
- Jokaisessa kokouksessa on ollut kaupungin palvelualueiden (entisten toimialojen) edustajat ja käyty avointa keskustelua ajankohtaisista asioista.
- Jokaisessa kokouksessa on ollut myös Jyränkölän Setlementin ja Heinolan seurakunnan edustaja ja käyty avointa keskustelua heidän ajankohtaisista asioista.

5. Yhteistyöseminaarit ja tapahtumat

Vammaisneuvosto osallistui yhteistyöseminareihin ja tapahtumiin, kuten yhteis-tapaamisiin hyvinvointialueen vammaisneuvostojen ja kuntien vammaisneuvojen kanssa.

Tutustumiset järjestettiin Kailas-taloon ja 80-vuotis juhlavuotta 2024 viettäneeseen Jyränkölän Setlementtiin.

6. Aloitteet, lausunnot ja kannanotot

Vammaisneuvostonjäseniä osallistui Heinolan kaupungin järjestämiin esteettömyyskävelyihin. Vammaisneuvosto otti kantaa muutosohjelman osana tehtyyn hallintosäätöuudistukseen edellyttämällä, että jatkossakin vanhus- ja vammaisneuvostot ovat erillisiä vaikuttamistoimielimiä. Vammaisneuvosto toivoi vaikuttamistoimielimien yhteistyön tiivistymistä.

7. Kysely vammaisneuvoston toiminnasta valtuustokaudella 2021–2025

Kysely toteutettiin huhtikuussa 2025 vammaisneuvoston jäsenille ja heidän edustamille taustajärjestöille. Kyselyyn saatiin vain kaksi vastausta. Kyselyn vastausmäärän perusteella ei voida kyselyn tuloksia hyödyntää.

Valmistelutyöryhmä arvioi valtuustokauden toimintaa ja antaa evästyket ja kehittämisehdotukset seuraavalle vammaisneuvostolle.

9. Evästyket seuraavalle vammaisneuvostolle

Evästyket:

- Enemmän aloitteita ja kannanottoja seuraavalla kaudella.
- Lisättävä viestintää jäsenten taustayhdistyksille ja sieltä vammaisneuvostoon.
- Hyvinvointialueen vammaisneuvostoon valittava henkilö, joka vie asioita eteenpäin. Yhteistyötä hyvinvointialueen neuvoston kanssa.
- Kuntien vammaisneuvostojen väliset vierailut ja lisättävä yhteistyötä.
- Vammaisneuvosto nostaa esille asumis- ja kuntoutushuolia. Lisää kehitysvammaisten asumispaikkoja Heinolaan, erityisesti vaikeasti vammaisille, jotka tarvitsevat myös yövalvontaa.
- Pitää valita ns. kärkihankkeet, joita viedään aktiivisesti eteenpäin esim. kuntalaisten syrjäytyminen digitalisaation vuoksi.